

Силабус курсу:

ПСИХОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ (ЗА КАТЕГОРІЯМИ КЛІЄНТІВ) (вибіркова)

Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Спеціальність:	053 "Психологія/Освітня програма Практична психологія "
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к. психол. наук, доцент Побокіна Галина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

pobokina@snu.edu.ua	+38-066-923-16-16	+38-066-923-16-16 Viber, телеграм	аудиторія за розкладом
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:	Метою лекційних занять за дисципліною є закладання фундаменту психологічних знань, пов'язаних з основними і найзагальнішими поняттями, проблемами, закономірностями та методами психокорекційної діяльності психолога. Метою самостійної роботи за дисципліною є засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.
Результати навчання:	Знання: основні принципи, правила та цілі психокорекційної роботи; основні види, принципи та правила складання психокорекційних програм; вимоги до особистості психолога, що здійснює психокорекційний вплив; особливості та специфіку індивідуальної та групової психокорекції; основні напрямки психокорекційної практики. Вміння: використовувати наукові поняття та категорії щодо вивчаємої дисципліни; володіти основними методами здійснення психокорекційного впливу; виявляти наукову доцільність використання знань на практиці; володіти навичками консультування та психологічної корекції; застосовувати психологічні знання на практиці; організовувати свою роботу з урахуванням одержаних знань.
Передумови до початку вивчення:	Базові знання з дисциплін: «Психологія особистості», «Соціальна психологія», «Гуманістична психологія та її розвиток в Україні», «Психологія дитячо-батьківських стосунків», «Психологія конфлікту та основи віктимології», «Гендерна психологія».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни є формування фундаментальних психологічних знань, пов'язаних з основними і загальними поняттями, проблемами, закономірностями та методами психокорекційної діяльності практичного психолога.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Психологічна корекція як сфера діяльності практичного психолога.	денне 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Психологічна корекція та її види. Основні принципи, цілі і завдання психокорекційної роботи. Вимоги до психолога, що здійснює психокорекцію.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
2	Особливості організації та проведення психологічної корекції	денне 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Форми корекційного впливу. Основні етапи психокорекції. Оцінка ефективності психокорекції. Принципи побудови спілкування психолога з клієнтом. Роль невербальних засобів спілкування в одержанні інформації, встановленні контакту та здійсненні впливу.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
3	Теоретичні моделі психокорекційної практики	денне 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Психодинамічний напрямок. Клієнт-центрований підхід К. Роджерса. Поведінковий напрямок. Трансактний аналіз Е. Берна.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
4	Робота з психокорекційними програмами	денне 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Завдання психокорекційних програм. Вимоги до психокорекційної програми, спрямованої на виправлення відхилень у розвитку. Принципи складання корекційно-розвивальних програм. Основні методичні вимоги до складання психокорекційних програм. Блоки психокорекційного комплексу. Основні правила складання психокорекційних програм.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
5	Особливості індивідуальної психокорекції	денне 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Показники до індивідуальної корекції. Психологічні особливості індивідуальної психокорекції.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
6	Особливості групової психокорекції	денне 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Специфіка групової форми психокорекції. Особливості комплектування групи. Групово динаміка. Керівництво психокорекційною групою.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
7	Особливості застосування ігрового методу та засобів мистецтва у психокорекційній роботі	денне 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Використання ігрової психотерапії, як методу в психокорекційній роботі. Основні психологічні механізми корекційного впливу гри. Принципи здійснення ігротерапії. Гра як діяльність і її психолого-педагогічні можливості. Поняття арт-терапії. Методи арт-терапії. Вимоги до психолога-ігротерапевта. Застосування арт-терапії для різних вікових груп. Арт-терапія для дошкільного віку. Арт-терапія для дітей шкільного віку. Арт-терапія для підлітків.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування
	Загальна кількість аудиторних годин:	денне 14/0/14 заочне 2/0/2		

Рекомендована література

1. Теорія та практика психокорекції особистості : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. / МОН України, Уманський держ. пед. унт імені Павла Тичини ; [голов. ред.: Сафін О. Д. ; редкол: Вахоцька І. О., Дудник О. А., Якимчук І. П]. – Умань, 2021. – 152 с.
2. 1. Коқун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Основи психологічних знань про психічні розлади. Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2018. 310 с.
3. Курсові роботи з психології: навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини / уклад.: Л.А.Данилевич, С.Ю. Діхтяренко. Вид. 2-ге, допов. Умань: Візаві, 2020. 107 с.
4. Наукові дослідження в психології: курс лекцій: навчальний посібник / уклад. С. П. Байда. Умань: 2023. 120 с.
5. Психологічні основи розвитку особистості : монографія / Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький та ін. / За заг. ред. В.В. Бочелюка. – Запоріжжя: Просвіта, 2019. – Т.6. – 416 с.
6. Психологічні основи розвитку особистості : монографія / Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький та ін. / За заг. ред. В.В. Бочелюка. – Запоріжжя: Просвіта, 2020. – Т.7. – 420 с.
7. Дуткевич Т. В. Дитяча розвивально-корекційна психологія : модуль. навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – Київ : Центр учб. літ., 2019. – 304 с.
8. Дуткевич Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – Київ : КНТ, 2019. – 265 с.

9. Кричковська Т. Д. Психологія аномального розвитку : навч. посіб. / Т. Д. Кричковська. – Київ : КНТ, 2019. – 165 с.
10. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. / С. Б. Кузікова. – Суми : Унів. кн., 2019. – 384 с.
11. Максименко Д. С. Різнокольорове дитинство: ігротерапія, казкотерапія, ізотерапія, музикотерапія : практична психологія / Д. С. Максименко. – Київ : Центр учб. літ., 2019. – 192 с.
12. Павелків Р. В. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу : навч. посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. – Київ : Центр учб. літ., 2019. – 296 с.
13. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : Навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2020. 304 с.
14. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>
15. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>
16. Психологічна бібліотека Псі-фактор: <http://psyfactor.org>
17. <http://www.nbuv.gov.ua/>-Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.

Методичне забезпечення

1. Шебанова В.І. Основи психологічної корекції : методичні вказівки і рекомендації для здобувачів вищої освіти 053 Психологія, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. / В.І. Шебанова. – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2022.- 104 с.
2. Крюкова М. А., Лісовенко А. Ф. Практикум з психотерапії та психокорекції : навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології) [Електронне видання]. Кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». – Одеса: Фенікс, 2020. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/13459>.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти та завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10 (по 1,43 балів за 1 ЛК)
Практичні заняття	28 (7 практичних по 4 бали за 1 ПК)
Самостійна робота (контрольні роботи, реферати, есе, презентації, опрацювання наукової літератури тощо)	32
Підсумковий екзаменаційний (заліковий) тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	

60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення (використання ідей, розробок, тверджень, статистичних або експериментальних відомостей інших авторів) повинні бути оформлені відповідними посиланнями на першоджерела. Списування або копіювання є категорично забороненими. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Перезарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті:

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Завдання і заняття:

Усі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття здобувачі вищої освіти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять здобувачі вищої освіти:

- дотримуються етичних правил поведіння;
- знаходяться на своєму навчальному місці;
- не заважають викладачу проводити заняття та іншим здобувачам навчатися.

Під час контролю знань здобувачі вищої освіти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.